IV Jornades de Recerca i Innovació Educativa

Educació basada en evidències:
Establint el pont entre la recerca i la pràctica educativa

Investigació Educació Evidències

11 i 12 de març de 2022
Edifici Guillem Cifre de Colonya

Organitza:
Institut de Recerca
i Innovació Educativa

APROFITA ELS 55 MINUTS! UNA EXPERIÈNCIA DE CIÈNCIA FICCIÓ

Damià Vicens Xamena
IES Joan Maria Thomàs. Carrer de Pablo Iglesias, 93. 07004 Palma

Es presenta una proposta en la que a partir majoritàriament de seqüències de pel·lícules de ciència ficció, s'han anat formulant unes qüestions perquè l'alumne pugui distingir inicialment entre un robot, un cíborg, un clon, un replicant i un sintètic, per després poder reflexionar sobre la bioètica relacionada sobre el clonatge humà i el transplantament d'òrgans, així com sobre la intel·ligència artificial.

L'experiència s'ha realitzat a l'assignatura de Cultura Científica de 1r de batxillerat.

Films utilitzats:
2001: A Space Odyssey (1969)
Demon seed (1972)
Alien (1979)
Blade Runner (1982)
GATTACA (1997)
Existenz (1999)
The Matrix (1999)
The Island (2005)
Moon (2009)
Pumzy (2010)
Ex Machina (2015)
Blade Runner 2049 (2019)

En Vincent, que suplanta una identitat d'un altre persona, trobes que es mereix ser astronauta? Explica les raons de la teva resposta.

Un alumne contesta: *"És una pregunta complicada perquè per merèixer alguna cosa hauries de tenir un comportament moralment correcte i suplantar una identitat no ho és, però també hem d'entendre que és víctima d'un sistema injust on ell és reprimit. Tenint en compte que la suplantació tan sols afecta al sistema ja que la persona suplantada està d'acord, si que es mereix ser astronauta".*

He vist coses que vosaltres no creurieu. Naus de guerra en flames, a les proximitats d'Orió, raigs C brillar a la foscor, prop de la porta de Tannhäuser. Tots aquests moments es perdran en el temps, com llàgrimes a la pluja. És hora de morir (Replicant Roy Batty).

Admiro la seva puresa, és un supervivent al qual no afecta la consciència, els remordiments ni les fantasies de moralitat (Ash).

Vol aturar, Dave? Pare, Dave. Tinc por. Tinc por, Dave. La meva ment se'n va. Ho noto. Ho noto.La meva ment se'n va. No hi ha cap dubte. Ho noto. Ho noto. Ho noto. Tinc por (HAL 9000).

Tu tens algú que et pugui apagar quan vulgui? I per què jo si? (Ava).

Tota la informació a:
Vicens, D. 2020. Aprofita els 55 minuts! Una experiència de ciència ficció per promoure l'aprenentatge de les ciències durant l'estat de pandèmia . *Ciències. Revista del professorat de ciències de Primària i Secundària*, 41: 22-37. Universitat Autònoma de Barcelona.
https://revistes.uab.cat/ciencies/article/view/n41-vicens

BIBLIOGRAFIA
- Barceló, M. (2006). El cinema de ciència-ficció. *Mèthode*, 48.
- Mestres, F. i Vives-Rego, J. (2011). Precisiones interdisciplinares y conceptuales de los términos: cyborg, clon humano y robot. *Ludus Vitalis*, 19, 235-238.
- Rubio, M. (2016). Ciencia, Ficción y Futuro: Una propuesta didáctica para fomentar la motivación en Ciencias Naturales en la Enseñanza Secundaria a través de la Ciencia Ficción. *Bol. R. Soc. Esp. Hist. Nat. Secc. Aula, Museos y Colecciones*, 3, 115-13.

Aqui teniu el codi QR per a accedir a l'article.

Gairebé sempre, la CF privilegia el protagonisme de la física, la biologia, l'enginyeria i la sociologia, oferint un bon material didàctic per a l'ensenyament de les mateixes, tant en la forma de llibres com en la de films. La química també apareix, encara que sol ocupar un lloc secundari.
La interpretació de valors negatius i positius de personatges i situacions en contextos futuristes de tecnocràcia trans i posthumanista, en la qual es considerin l'ètica de la ciència i la tecnologia i els seus límits morals, farà als estudiants espectadors de la CF què puguin reflexionar sobre distintes alternatives diferents a les que coneixen.

Universitat de les Illes Balears
Irie UIB - GOIB Institut de Recerca i Innovació Educativa
GOIB CONSELLERIA FONS EUROPEUS, UNIVERSITAT I CULTURA
GOIB CONSELLERIA EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL